

Ақийда дарслари (147-дарс). Аҳли сунна мавқифи (иккинчи мақола)

18:11 / 16.08.2021 2999

حَسْبُكَ الْوَالِدُ وَالْوَالِدَاتُ وَالْأُولَادُ
الَّذِينَ يَحْكُمُونَ وَالْإِخْوَانُ
الَّذِينَ يُؤْتُونَكَ مِمَّا نَبَتْ
فِيهِ الْأَرْضُ وَمَا فِيهَا
وَمَا يَكْتُمُونَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا فِيهَا مِنْ شَيْءٍ
وَمَا يَكْتُمُونَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا فِيهَا مِنْ شَيْءٍ

1. «Одамлардан йўлга қодир бўлганларига Аллоҳ учун Байтни ҳаж қилмоқ бурчдир» (Оли Имрон сураси, 97-оят).

Аллоҳ таоло ҳажни иститоъати бор кишиларга фарз қилди. Яъни соғлиги кўтарадиган, моддий имконияти бор ва ҳаж қилиш воситаларига эга бўлганларига фарз қилди.

Ана ўша нарсалардан бирортаси бўлмагани туфайли ҳаж қилмаган одамни Аллоҳ иқобга олмайди.

مَنْ كَسَفَ نَالَ أَرْيَخِ أَوْ قَفْنَا أَوْ
أَوْ عَيْطًا أَوْ أَوْ عَمَسًا أَوْ
مُتَعَطَسًا أَوْ أَوْ قَاتًا
نَوْحًا لَمْ يَلْمُوهُ كَيْلًا وَأَفْهَسًا
فَنَحْشَ قُوِي نَمَو

2. «Аллоҳга қўлингиздан келганича тақво қилинг» (Тағобун сураси, 16-оят).

Аллоҳ таоло инсонга иститоъати, яъни имкони, қудрати етганича тақво қилишни вожиб қилди. Кимда иститоъат бўлмагани учун тақво қила олмаса, гуноҳкор бўлмайди.

مَنْ نَمَفْ اَسَامَتِي نَالْبَقْ نَمَنْ نِيَعْبَاتُ مَنِّي زَهَشْ مُاِي صَفْ دِحْيَ مَلْ نَمَفْ
كُلْتَوِ هَلْ وَسَرَوِ هَلْ لَابِ اُونْمُؤْتَلْ كَلْدَ اَنِي كُسْمَ نَيِّتَسْ مُعْطِ اِفْ عَطَتْ سَي
مِي لْ اَبَدَعْ نِي رَفَا كَلْ لَوِ هَلْ لْ اُدُوْحْ

3. «Ким қодир бўлмаса, олтмиш мискинни тўйдирсин» (*Мужодала сураси, 4-оят*).

4. Аллоҳ таоло мунофиқларнинг

عُقُوشِ لْ اُمَّهَيْ لَعَّ تَدْعَبْ نَكَلْ وَكَوْعُ بَبَّ اَلْ اِدْصَاقْ اَرْفَسَوِ اَبِي رَقْ اَضَرَ عَ نَاكَ وَ
مُهَسُفَ نَا نُوْكَ لَهَيْ مَكْعَمَ اَنْجَحَّ حَلْ اَنْعَطَتْ سَا وِلْ هَلْ لَابِ نَ وُفَلْ حَيَّ سَوِ
نَ وُبْ ذَاكَ لْ مَهَّ نْ اُمَّ لَعَّ يْ هَلْ لْ اَوِ

«Агар имконимиз бўлганида, албатта сиз билан чиқар эдик»,
дерлар» деган гапларини келтирган (*Тавба сураси, 42-оят*).

Ушбу оятлардаги иститоъат - қодир бўлишдан мурод асбобларнинг,
воситаларнинг саломат бўлиши ва инсоннинг имкони бўлишидир.

5. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам Имрон ибн Хусойн
розияллоҳу анҳуга: «Намозни тик туриб ўқи. Агар қодир бўлмасанг,
ўтириб, унга ҳам қодир бўлмасанг, ёнбошлаб», деганлар.

Бухорий ривоят қилган.

Бу ҳадисдаги иститоъат - қодир бўлиш ҳам асбоб ва воситаларнинг
саломат бўлишидир.

Иккинчиси: иш билан бирга бўладиган иститоъат. Бундай иститоъат
бир ишни бажариш ила ўз вазифасини адо этиш имкониятидан
иборатдир.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

